

Yatırım Fonlarının Gelir / Kurumlar Vergisi ve KDV Nedeniyle Oluşan Vergi Kesintisi Sorumluluğu Hakkında

BFS - 2016/10
İstanbul, 28.12.2016

Yatırım fonları, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde kurulan ve denetlenen, tüzel kişiliği olmayan, bu nedenle Portföy Yönetim Şirketlerince profesyonel olarak yönetilen oluşumlardır. Yatırım fonları, portföy yapıları itibariyle tahvil/bono veya hisse senedi gibi çeşitli menkul kıymetlerden gayrimenkullere, girişim sermayesine kadar çok geniş bir alandaki plasmanları ile, kazanç ve beklenti hedefleri farklı çok sayıda gerçek ve tüzel kişiye finansal yatırım imkanı sunar.

Yatırım fonları Ticaret Kanunu'na göre tüzel kişiliğe sahip olmamakla birlikte, kurumlar vergisi açısından sermaye şirketi olarak kabul edildiklerinden, kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirmek zorundadır. Ancak, kazançları kurumlar vergisinden istisna olduğundan, yatırım fonunda oluşan kazanç sebebiyle kurumlar vergisi ödenmez.

Bununla beraber yatırım fonları yıllık ve geçici vergi dönemleri itibariyle vergiye tabi bir matrahları olmasa da kurumlar vergisi beyanamesi düzenlemek ve bağlı oldukları vergi dairesine vermek zorundadır. Ayrıca, aşağıda açıklanan durumlarda gelir veya kurumlar vergisi kesintisi (stopaj) için muhtasar beyanname ile KDV tevkifatı için sorumlu sıfatıyla beyanname vererek ödeme yapmak durumunda kalabilirler.

Bu sirkülerimizde, Gelir, Kurumlar ve Katma Değer Vergisi Kanunlarına göre yatırım fonlarının stopaj sorumluluğunun oluştuğu muhtelif işlemlerle ilgili çeşitli hükümler dikkate alınmak suretiyle, konu hakkında topluca bilgilendirme hedeflenmiştir.

Gelir vergisi stopajı:

Avukat, muhasebeci, danışman gibi şahsi gelir vergisine tabi serbest meslek erbabına yapılan ödemeler nedeniyle ödeyenler tarafından yapılan vergi kesintisidir. Serbest meslek makbuzu veya arızı mükellefiyette gider pusulasına istinaden yapılan ödemeler için **tüm yatırım fonları** gelir vergisi stopajı yaparak muhtasar beyanname ile beyan ve vergi ödemesi yapmak zorundadır.

Yurt dışından alınan hizmetlerde gelir vergisi veya kurumlar vergisi stopajı:

Yurt dışındaki şahıs ve kurumlardan alınan çeşitli hizmetlerde de esasen vergi kesintisi mecburiyeti vardır. Bu hizmetlere örnek olarak; danışmanlık, müşteri yönlendirme hizmeti, know-how/royalti/lisans bedeli ödemesi, avukatlık hizmeti ve benzeri işlemler sayılabilir. Ancak yapılan iş yurt dışında yapılmış ise veya Türkiye'de yapılmakla beraber hizmeti veren

kişiler Türkiye'de 183 günden daha az kalmışlar ise "Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları" kurallarına uymak şartıyla yapılan ödemeler Türkiye'de vergi kesintisine tabi olmamaktadır. Bunun için ilgililerinden "mukimlik belgesi" alınması gerekmektedir. Böylece vergilemenin ilgili ülkede yapılması sağlanmaktadır.

Dolayısıyla "Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları" kapsamına girmeyen durumlar için **tüm yatırım fonları** vergi kesintisi yapıp muhtasar beyanname ile beyan ve ödeme yapmak zorundadır.

Yurt içi KDV tevkifatı (Kısmi tevkifat):

Bu vergi kesintisi KDV mevzuatında belirtilen/sayılan işleri yaptıranlar içindir. Kanun, söz konusu işleri yaptırmaları nedeniyle kısmi tevkifattan sorumlu olanları a) KDV mükellefi olanlar, b) Belirlenmiş alıcılar olarak ikiye ayırmıştır. Buna göre, KDV mükellefi olan fonlar (Gayrimenkul Yatırım Fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonları) sayılan işlerde kısmi tevkifat yapmak zorundadır. KDV mükellefi olmayan fonlar ise KDV tevkifatı yapmak zorunda değildir.

Mevzuatımıza göre; KDV tevkifatına tabi bazı işlemler ve uygulanacak tevkifat oranları aşağıda gösterilmiştir:

Tevkifata Tabi İşlemler	Tevkifat Oranları
Yapım işleri ve bu işlerle birlikte yapılan mühendislik-mimarlık ve etüt-proje hizmetleri	2/10
Danışmanlık hizmetleri (etüt,plan proje,danışmanlık,denetim vb)	9/10
Makine, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri	5/10
Yemek servis ve organizasyon hizmetleri	5/10
İşgücü (temini) hizmetleri	9/10
Yapı Denetim Hizmetleri	9/10
Temizlik, Çevre ve Bahçe Bakım hizmetleri	7/10
Servis Taşımacılığı Hizmeti	5/10
Her türlü baskı ve basım hizmetleri	5/10

Gayrimenkul Yatırım Fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonları KDV mükellefi oldukları için Türkiye içinden temin edilen yukarıdaki hizmet alışları için KDV tevkifatı (Kısmi tevkifat) yapmak zorundadır. Çünkü Maliye Bakanlığı KDV Uygulama Genel Tebliği'ne göre KDV mükelleflerine stopaj sorumluluğu yüklenmiştir. Bu çerçevede sorumlu sıfatıyla KDV beyanamesi vererek kesmiş oldukları vergi tutarını kendi vergi dairelerine yatırır.

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları'nın ana iştiğal konusu olan pay senedi satışları ile temettü geliri KDV'nin kapsamı dışındadır. Ancak iştirak edilen veya edilecek şirketlere borç verilmesi karşılığında elde edilen faiz gelirleri katma değer vergisine tabidir. Ayrıca sabit kıymet satışları, danışmanlık hizmet gelirleri, kira gelirleri de KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Menkul Kıymet Yatırım Fonları ile diğer KDV mükellefiyeti olmayan fonlar ise Türkiye içinden temin ettikleri yukarıdaki hizmet alışları için KDV tevkifatı (Kısmi tevkifat) yapmak zorunda değildir. Zira ilgili mevzuata göre sadece belirtilmiş/sayılmış olan kurumlar tevkifat sorumluluğu kapsamındadır. Menkul Kıymet Yatırım Fonları ise KDV mükellefi olmadıkları gibi KDV Uygulama Genel Tebliği'nde belirlenmiş alıcı olarak sayılmamışlardır.

Yurt Dışı KDV tevkifatı (Tam tevkifat):

Yurt içi KDV kesintisi yukarıdaki gibi olmakla beraber yurt dışı işlemleri oldukça farklıdır. Menkul Kıymet Yatırım Fonları ile diğer tüm fonlar, eğer Türkiye dışından hizmet alırlar ise prensip olarak gelen hizmet faturaları için KDV tevkifatı (Tam tevkifat) yapmak ve sorumlu sıfatıyla beyan ederek ödemek zorundadır. Çünkü mevzuatımıza göre yurt dışından bir hizmet alındığında ve bu hizmetten faydalanma Türkiye'de olduğunda **tüm fonlar için** sorumlu sıfatıyla KDV beyan ve ödeme yapılması mecburiyeti vardır.

Arkan & Ergin